

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/126/2017
Identifikačné číslo spisu: 3112210453
Dátum vydania rozhodnutia: 09.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3112210453.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkýň 1/ L., bývajúcej v M. a 2/ I., bývajúcej v D. oboch zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., so sídlom v Trenčíne - Opatovej, Potočná 650/135B, IČO: 36 857 882, proti žalovanému T. bývajúcemu v A., o zaplatenie 26 500,- Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 20 C 283/2013, o dovolaní žalobkýň 1/, 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 7. marca 2017, sp. zn. 19 Co 431/2016, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením zo 7. marca 2017, sp. zn. 19 Co 431/2016, potvrdil uznesenie Okresného súdu Trenčín (ďalej aj „súdu prvej inštancie“) zo dňa 31. mája 2016, č. k. 20 C 283/2013-406 a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2. Uznesenie odvolacieho súdu napadli dňa 22. mája 2017 včas dovolaním žalobkyne 1/, 2/, pričom dôvodili súčasne ustanoveniami § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Uviedli, že súdy oboch inštancií nesprávnym procesným postupom znemožnili strane sporu, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

3. Žalobkyne 1/, 2/ podaním doručeným súdu dňa 26. júna 2017 (č. l. 458 spisu), ktoré nazvali „čiastočné späťvzatie dovolania v časti dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP“, zmenili dovolacie dôvody svojho dovolania tak, že žiadali posúdiť napadnuté rozhodnutie len z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Tu dovolací súd uvádza, že na predmetné podanie dovolateľiek neprihliadal, pretože bolo podané na súd po uplynutí zákonnej lehoty. V zmysle § 434 CSP dovolacie

dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. Nemožno tu hovoriť o späťvzati „časti“ dovolania.

4. Žalovaný sa k dovolaniu vyjadril tak, že rozhodnutie súdov oboch inštancií považuje za vecne správne a navrhol dovolanie žalobkyní 1/, 2/ ako nedôvodné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inšancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

7. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti, čo platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

9. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v

tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

14. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

15. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

16. Dovolateľky prípustnosť podaného dovolania vyvodzujú z § 420 písm. f/ CSP a zároveň z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

17. Z ustanovení CSP, ktoré sa vzťahujú na dovolacie konanie, nevyplýva jednoznačne, či prichádza do úvahy súbežné uplatnenie prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP, ako aj v zmysle § 421 CSP.

18. Otázka možnosti súbežného uplatnenia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle týchto ustanovení CSP bola riešená veľkým senátom občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktorý v uznesení z 19. apríla 2017, sp. zn. 1 VCdo 2/2017 konštatoval, že: a/ kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 a § 421 CSP je neprípustná, b/ ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, c/ ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené v § 420 písm. a/ až f/ CSP, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste.

19. Uvedeným rozhodnutím veľkého senátu, sú senáty najvyššieho súdu viazané (§ 48 ods. 3 veta prvá CSP).

20. Trojčlenný senát 1 C najvyššieho súdu, riadiac sa právnymi závermi vyjadrenými v označenom rozhodnutí veľkého senátu, skúmal prípustnosť dovolania žalobkýň len podľa ustanovenia § 420 CSP (nezaoberal sa teda prípustnosťou jeho dovolania z hľadiska § 421 CSP).

21. Ako už bolo vyššie uvedené v zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak by nastal jeden zo zákonne vymedzených dôvodov prípustnosti uvedených pod písm. a/ až f/.

22. Rozhodnutím vo veci samej je meritórne rozhodnutie. Pojem „vec sama“ znamená predmet konania tak, ako bol vymedzený v žalobe (prípadne v ďalších dispozičných úkonoch strán). Rozhodnutie vo veci samej je také rozhodnutie, v ktorom sa súd zaoberá nárokom, ktorý strany uplatnili a kde súd hodnotí žalobou uplatnený nárok podľa hmotného práva. Rozdiel spočíva aj v procesnej forme, akou súd rozhoduje o veci samej. Podľa § 212 ods. 1 CSP súd rozhoduje vo veci samej rozsudkom. Naopak, ak súd nerozhoduje vo veci samej, rozhoduje uznesením (§ 234 ods. 1 CSP). Vecou samou tiež nie je rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania, i keď je často obsiahnuté vo výrokovej časti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o žalobnom návrhu. Rozhodnutie má charakter uznesenia a tento charakter nestráca, aj keď rozhodnutie o trovách s meritórnyim rozhodnutím súvisí a je do neho pojaté.

23. Nakoľko žalobkyne podali dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým rozhodoval o nároku na náhradu trov konania, nemožno takéto rozhodnutie považovať za rozhodnutie vo veci samej, proti ktorému by bolo prípustné dovolanie v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP.

24. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd preto k záveru, že dovolanie žalobkýň nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

25. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie žalobkýň podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

26. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.